

Gespreksmodellen
voor samen
beslissen bij
dementie

Communiceren
met mensen met
dementie

Professionele
samenwerking in
het beslissen bij
dementie

Kennisclips en
achtergrondinformatie

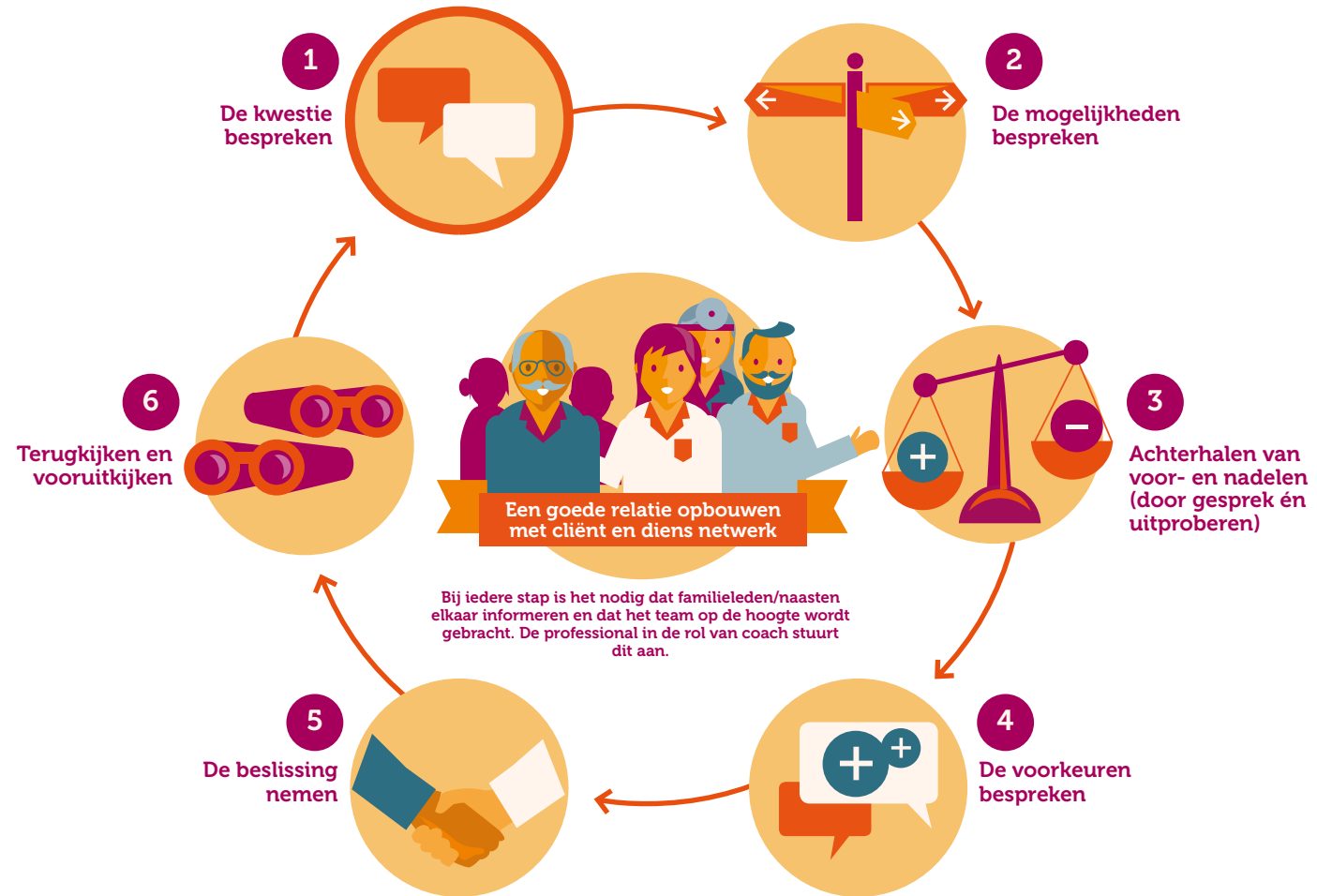

t o o l b o x

samen beslissen met mensen met dementie en hun naasten

In deze toolbox vind je materialen die jou helpen bij het samen beslissen met mensen met dementie en hun naasten. Dat zijn:

- gespreksmodellen die je helpen het gesprek te voeren
- tips en materialen om te communiceren met mensen met dementie en hun naasten
- hulpmiddelen voor de professionele samenwerking bij samen beslissen
- kennisclips: video's met toelichting op samen beslissen en inspiratieflitsen om zelf verder mee aan de slag te gaan

t o o l b o x

samen beslissen met mensen met dementie en hun naasten

t o o l b o x

samen beslissen met mensen met dementie en hun naasten

Gespreksmodellen voor samen beslissen bij dementie

samen beslissen over diagnostiek bij dementie

samen beslissen bij dementie

samen beslissen bij dementie en multimorbiditeit

Communiceren met mensen met dementie

manifest voor en door mensen met dementie

communicatietips

gesprekswijzer voor proactieve zorgplanning

toolbox professionele interactie

boekje: spreken over vergeten

boekje: doorleefplan dementie

Professionele samenwerking in het beslissen bij dementie

samenwerking in de integrale ouderenzorg

casemanagement dementie

samenwerking in het sociale wijkteam

teamthermometer

Kennisclips en achtergrondinformatie

kennisclip gezamenlijke besluitvorming bij dementie

kennisclip de stappen van gezamenlijke besluitvorming bij dementie

kennisclip de acht kenmerken van gezamenlijke besluitvorming bij dementie

kennisclip samen beslissen met ouderen met dementie en multimorbiditeit

inspiratieflitsen gezamenlijke besluitvorming

Gespreksmodellen voor samen beslissen bij dementie

samen beslissen over
diagnostiek bij dementie

samen beslissen bij dementie

samen beslissen bij dementie
en multimorbiditeit

naar overzicht

samen beslissen over diagnostiek bij dementie

Op geheugenpoli's zijn diverse mogelijkheden voor diagnostische testen. Daarom moeten er beslissingen worden genomen over het besluit wel of niet te testen en over diagnostische tests. Hiernaast vind je enkele handvatten voor het gesprek met de patiënt over diagnostisch testen op de geheugenpoli.

Stap 1
Keuzebewustzijn creëren

Stap 2
Informereren

Stap 3
Wensen verkennen

Stap 4a
Samen beslissen

Stap 4b
Besluit op advies van arts

naar de gesprekswijzer
Samen kiezen

naar overzicht

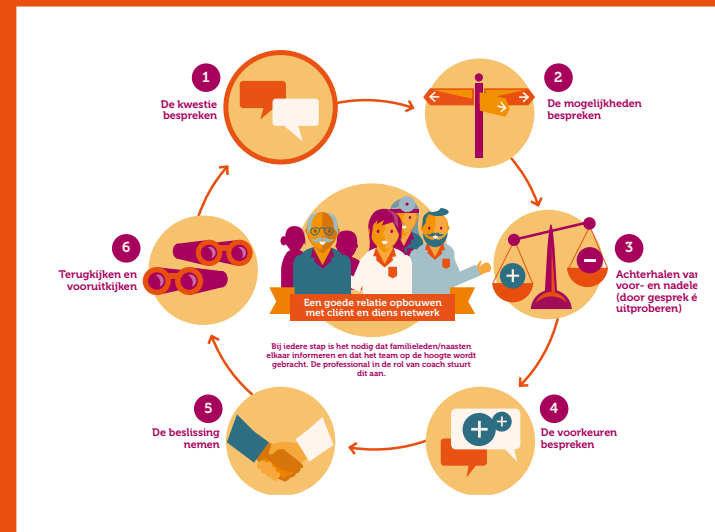
samen beslissen bij dementie

Hogeschool Windesheim en de Hogeschool Rotterdam deden onderzoek naar gezamenlijke besluitvorming in complexe situaties voor mensen met dementie. Zij ontwikkelde hiervoor een Gespreksleidraad (2017) waarin de volgende zes stappen worden genoemd:

Een casemanager dementie of een andere professional (bijvoorbeeld wijkverpleegkundige) kan deze leidraad gebruiken om het goede gesprek te voeren.

Naast de gespreksleidraad ontwikkelden hogeschool Windesheim nog andere tools om gezamenlijke besluitvorming bij dementie te ondersteunen:

- [Whiteboard animation gezamenlijke besluitvorming bij dementie](#)

- [Stappenkaart gezamenlijke besluitvorming bij dementie](#)
- [Zelfbeoordelingsinstrument gezamenlijke besluitvorming](#)
- [Zelfscore gezamenlijke besluitvorming](#)
- [Intervisie instrument gezamenlijke besluitvorming bij dementie](#)

samen beslissen bij dementie en multimorbiditeit

Infographic - Samen beslissen met ouderen

In deze infographic vind je informatie over het proces van samen beslissen bij kwetsbare ouderen. Het is gebaseerd op onderzoek van het Radboudumc naar een passend gespreksmodel voor ouderen met meerdere chronische aandoeningen.

naar de infographic
Samen beslissen

naar overzicht

Communiceren met mensen met dementie

manifest voor en door mensen
met dementie

communicatietips

gesprekswijzer voor proactieve
zorgplanning

toolbox professionele
interactie

boekje: spreken over vergeten

boekje: doorleefplan dementie

naar overzicht

manifest voor en door mensen met dementie

naar het manifest

naar overzicht

communicatietips

Communiceren met mensen met dementie

Mensen met dementie krijgen vaak te maken met veranderend gedrag. Dit vraagt veel van de persoon, maar ook van de mensen in hun omgeving. Hoe communiceer je met mensen met dementie? Hoe kun je iemand ondersteunen? Op de website van Zorg voor Beter staan tips voor communiceren met mensen met dementie.

- 5 tips om mensen met dementie te ondersteunen
- 10 basistips voor goed contact
- Meer tips over communiceren
- Toolbox betekenisvol contact
- Film met tips over communicatie bij dementie
- Communicatie in kaart brengen (Vragenlijst van Windesheim)
- Educatiekaarten
- Toolbox voor casemanagers
- Andere manieren van communiceren

naar [Zorg voor Beter](#)

naar overzicht

gesprekswijzer voor proactieve zorgplanning

De gesprekswijzer voor proactieve zorgplanning – ondersteunt casemanagers dementie, praktijkondersteuners en huisartsen in het voeren van tijdige gesprekken over onderwerpen in de toekomst. De gesprekswijzer is gebaseerd op onderzoek van hogeschool Windesheim en Saxion dat werd uitgevoerd binnen het consortium Ligare met financiering van ZonMw.

naar de Gesprekswijzer

naar overzicht

toolbox professionele interactie**Toolbox- Professionele Interactie**

Een aantal tools die de interactie tussen professionals en cliënt (en naasten) kunnen ondersteunen, vergemakkelijken of kunnen verbeteren. De tools zijn verdeeld in contextuele, communicatie- en reflectietools. De tools zijn ontwikkeld samen met eerstelijnsprofessionals en casemanagers dementie.

**Professionele interactie
in zorgnetwerken van
mensen met dementie**

Een toolbox voor
eerstelijnsprofessionals

naar de Toolbox
Professionele Interactie

naar overzicht

boekje: spreken over vergeten

Boekje Spreken over Vergeten – handvat voor mensen met dementie en hun naasten om in gesprek te gaan over het leven en de behoeften van de persoon met dementie.

SPREKEN
OVER
VERGETEN

naar het boekje
Spreken over vergeten

naar overzicht

boekje: doorleefplan dementie

Hoe iemand zo lang mogelijk 'zijn oude en nieuwe zelf' kan zijn, dat zou de insteek moeten zijn na de diagnose dementie. Terwijl de neiging van de omgeving is om te bemoeieren. "En dat moet je dus eigenlijk niet doen", vindt Paul Dautzenberg, geriater van het Jeroen Bosch Ziekenhuis. Mensen moeten vooral gewoon doorleven." Om hen daarbij te ondersteunen, ontwikkelde Dautzenberg samen met Raymond van de Walle, specialist Ouderengeneeskunde van Van Neynsel en Lian Vos, van de organisatie Saar aan Huis een uniek Doorleefplan.

Het Doorleefplan plan geeft mensen met dementie en hun naasten tips en adviezen voor voeding, beweging, activiteiten en veiligheid.

naar het boekje
Doorleefplan dementie

naar overzicht

Professionele samenwerking in het beslissen bij dementie

samenwerking in de integrale
ouderenzorg

casemanagement dementie

samenwerking in het sociale
wijkteam

teamthermometer

naar overzicht

samenwerking in de integrale ouderenzorg

Dit artikel gaat in op samenwerking in de integrale ouderenzorg. Integrale ouderenzorg is gebaat bij goede samenwerking van professionals

4 aandachtspunten voor betere integrale ouderenzorg:

1. Duidelijkheid over wie de regie heeft
2. Optimale afstemming tussen professionals en mantelzorgers
3. Duidelijkheid over wet- en regelgeving bij professionals
4. Onderlinge bekendheid van professionals uit verschillende domeinen

3 manieren om coördinatie van integrale zorg te verbeteren

1. Goed casemanagement
2. Gezamenlijke zorgintake
3. Management bij overgang van zorg

[naar het artikel](#)

[naar overzicht](#)

casemanagement dementie

De werkmethodek methodisch werken en positionering in de keten ondersteunt de casemanager dementie in het methodisch vormgeven aan de begeleiding van cliënten en in het samenwerken binnen de keten.

Deze werkmethodek is ontwikkeld na onderzoek van hogeschool Windesheim en hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) in samenwerking met Dementieketens: Netwerk Dementie Drenthe, Netwerk Dementie Midden-/Noordwest Twente en Netwerk Dementie Nijmegen (100, uw welzijns- en zorgnetwerk).

Case management dementie

Methodisch werken en positionering in de keten

naar de werkmethodek

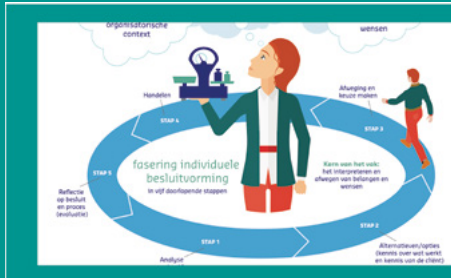
naar overzicht

samenwerking in het sociaal wijkteam

Professionele besluitvorming in jouw sociaal wijkteam 'De professional moet steeds tal van factoren afwegen bij het bepalen wat hij nu wel of niet moet doen.' Movisie deed onderzoek naar professionele besluitvorming in vier sterk verschillende teams van sociaal professionals. Het besluitvormingsproces dat professionals doorliepen tijdens het onderzoek is in beeld gebracht in een infographic. Op die besluitvorming zijn vijf verschillende factoren van invloed. In iedere fase, en gedurende het hele proces, moet de professional steeds afwegen wat van invloed is, wat dat betekent en wat hij nu wel of niet moet doen.

Het programma Integraal Werken in de Wijk geeft aanwijzingen voor de samenwerking in een poster en tips.

naar overzicht

naar de infographic
De beslissende professional

naar het artikel Professionele
besluitvorming in jouw wijkteam

naar de poster Samen werken in
het medisch en sociaal domein

naar de tips voor betere
samenwerking in de wijk

teamthermometer

De Teamthermometer is gemaakt voor teams in 1e lijnszorg en welzijn waarbinnen op regelmatige basis samengewerkt wordt met mensen uit verschillende organisaties of disciplines (en mantelzorgers). De Teamthermometer maakt zichtbaar waar u en uw samenwerkingspartners tevreden over zijn en waar kansen liggen voor verbetering.

TEAMTHERMOMETER

naar de Teamthermometer

naar overzicht

Kennisclips en achtergrondinformatie

kennisclip gezamenlijke besluitvorming bij dementie

kennisclip de stappen van gezamenlijke besluitvorming bij dementie

kennisclip de acht kenmerken van gezamenlijke besluitvorming bij dementie

kennisclip samen beslissen met ouderen met dementie en multimorbiditeit

inspiratieflitsen gezamenlijke besluitvorming

naar overzicht

kennisclip gezamenlijke besluitvorming bij dementie

naar de kennisclip

naar overzicht

kennisclip de stappen van gezamenlijke besluitvorming bij dementie

naar overzicht

kennisclip de acht kenmerken van gezamenlijke besluitvorming bij dementie

naar overzicht

kennisclip samen beslissen met ouderen met dementie en multimorbiditeit

naar overzicht

inspiratieflitsen gezamenlijke besluitvorming

Om bewustwording en kennis over gezamenlijke besluitvorming bij dementie te bevorderen, ontwikkelde het programma Dementiezorg voor Elkaar een serie inspiratieflitsen waarin professionals gestimuleerd worden om met gezamenlijke besluitvorming aan de slag te gaan.

Inspiratieflitsen 'Beslis samen'

Kom samen met mensen met dementie tot gezamenlijke besluitvorming.

Niet gekend of betrokken worden bij een beslissing over je leven? Mensen met dementie overkomt dit regelmatig. Herken je dat? Met de inspiratieflitsen 'Beslis Samen' kun je daar iets aan doen.

- Je krijgt inzicht in hoe jij in je werk besluiten neemt met en over mensen met dementie, hun naasten en andere professionals.
- Je krijgt praktische tips om te komen tot meer gezamenlijke besluitvorming.
- Die korte opdrachten (van circa 15 minuten) nodigen je uit te leren over (en te doen aan) gezamenlijke besluitvorming.
- Casemanager dementie Gerben Jansen licht de opdrachten in verrassende filmpjes toe.

Opdracht 1: luister naar mij

Het verhaal van Els. Els heeft Alzheimer. Ze wil niet dat anderen dat weten. Haar man vindt het juist wel belangrijk dat de omgeving van Els dat weet. Hoe ga je hiermee om?

naar de inspiratieflitsen

naar overzicht

colofon

Dit kennisproduct is gemaakt door de werkgroep 'Innovatievraag Samen Beslissen' binnen het praktijkverbeterprogramma van Dementiezorg voor Elkaar.

Auteurs:

- Ruth Pel-Littel, onderzoeker Vilans
- Leontine Groen - van de Ven, docent en senior onderzoeker hogeschool Windesheim
- Hetty Top, adviseur en netwerkcoördinator dementie
- Esther Tetteroo, netwerkcoördinator en casemanager dementie
- Gerben Jansen, senior dementieverpleegkundige
- Marjolein de Meijer, adviseur Vilans
- Annelies Kooiman, adviseur Movisie

Vormgeving:

- Doreen Olario, projectmedewerker Movisie